

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

IV. Ecclesiae repudium mittit: & quare.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

II. Antequam vero Ecclesiastico Ordini adscriberetur, patu à p̄fētissimo vitæ periculo abfuit, quod ipse in eadem supra citata Epistola describit. *Senim irum incis parentibus à patruo Lutetiam abduc̄tum, ut litteris operam daret, dum puer cum pueruludere, scabie capitis seu porriginem contraxisse. Cuius curanda quum in tantæ ciuitate nullus Medicus satius peritus esset, tantis doloribus fuisse vexatum, ut ad memoriam eorum etiam nunc cohorescat. Abdūctum ergo à patruo in Chirurgi cuiusdam ades, vñā cum alio cognato sibi puero eodem morbo laborante, in summam miseria vixisse. Inde dum vterque ad patruum in Univeritate habitantem per pontem molendinarium comearent, comitante famulo, sed, ut solet id genus, omnia alia patens quam pueros obseruantes; cognatum suum militari ac seroci ingenio puerum consuluisse, ut quum alia ratione tancis doloribus (ægrimonias ob pudorem in arroganti animo melius dixisset) liberari non possent, vñā se in subiectum flumen precipitarent. Ad Consilium hoc se, natura aliquanto timidorem, initio coherruisse, tandem vero instantis importunitate & doloribus victum, consensisse, se, quam primum alter desisset, statim sequuturum. Dum in eo iam es- sent, & à diabolo constricti tenerentur, Deum sui misericordiæ esse, illo ipsa momento patruo prater omnem opinionem interueniente: à quo domum reduc̄ti, deinde in patruis & dibus curati, sive miraculose è Sarhana fauicibus fuerint liberati. Post hæc Lutetia Aurelianum profectus Beza, ad Iurisprudentiæ studia animum applicuit: inde à malo suo genio aliò abductus.*

III. Non multo post enim Prioratum non procul à Lutetia nactus, genio indulgere cœperit. Resignationem nonnulli falstatis arguerunt, resque in magno Consilio diu agitata est. Rem vero omnem nos ita pridem Fr. Carreus Subprior, ut vocant, quomodo se haberet, enarravit. In eo statu dum esset Beza, nihil aliud quam cutem curabat, feminarum in primis consortio delectatus. Erat enim homo bona totius corporis forma, palma ludenti peritus, ad aulicos mores compositus, in sermone elegans & facundus, par quibuscumq; negotijs; quenam & concessionantem non semel audiuī, & Ludouici Borbonij Principis Condri lateri ad equitantem, ferro que accinctum vidi.

IV. Verum vt intelligatur quæ causa ipsum impulerit vt hæresis amplectetur, rem paulo alius reperam. Inter Poemata Bezae Epigamma legebatur, Phaleucijs conscriptum versibus, quo unum desiderium suum & amorem erga Aude-

bertum quendam Aurelianensem testabatur. Curia Parisiensis impudicum aliquid latere rata, iuuenem hunc Poemam cirari iubet. Is vero innocentia sua forte diffisus, clam se subducit, vendito Prioratu pro mille circiter & ducentis scutarisis, ac Geneuamabit, abducta secum Claudia (id enim Candidæ versibus tanto pere celebratæ verum monerat) sutoris cuiusdam Parisiensis uxore: quā deinde uxorem duxit. Geneuam non multo post ad eum venit Robertus Ioannis Biberii ciuis Longemeldensis, vbi Prioratum habuerat Beza, filius, patrem suum turpiter, ab ipso deceptum querens: sed præter verba ac promissiones nihil domum retulit. Quum vero Beza postea ad Possiacense Colloquium venisset, ab Ecclesijs summa aliqua pecunia collecta, & per Launæum, quia ad Catholicam deinde Ecclesiam rediit, tradita, illi satisfactum, & tam Bezae quam totius Ministerij famæ hoc modo, vti videbatur, consultum fuit. Sed opera precium est quæ Launæus ipse de collega suo scribat, audire.

Postquam Beza omnibus flagitijs se polluit, suamque ipse in samiam versibus suis diuulgauit; etiam vicini uxorem corruptit, venditjsque Ecclesiasticis, que habebar, beneficij, non tam persequitionis quam pœne metu, vñā cum illa ausigit. Antequam vero discederet, vñlicos suos decepit, beneficiorum redditibus prius quam deberentur perceptis. Quares nobis in Possiacensi Colloquio multum negotijs exhibuit; siquidem vidua quedam cum liberis suis venerat, à Beza & alienum per fraudem contradic̄tum repetens. Cuins re expedienda negotium mihi datum fuit. Vidua illa mihi tum dixit, se ac maritum plus quam mille & ducentis libris Gallicis esse defraudatos. Hæc Launæus.

Illud tamen eius factum laudari potest, quod Niclaeo Beza patruo suo & benefactori in parochiali SS. Cosmae & Damiani Ecclesia elegans Epitaphium tribus linguis statui curauit. In quo ipse Beza genibus insidens, cereis vndique ardenti bus pictus cernitur. Latini Epitaphij initium est:

*Marmore de Paro nullas hic stare columnas, &c.
quod postea in Geneuensi editione ita immutauit:
Marmoreas, Lector, nullas &c.*

Tandem vero totum interpolauit, vtque se conuersum & à S. Spiritu illuminatum probaret, contra Lifetum Presidem Epistolam sub Passauantij nomine edidit, quem acerbissime oderat, eo quod Burgundica nationi, cuius Procurator in Aurelianensi

Yy

Acade,

Academia fecerat, calices & ornamenta surrepta per sententiam iussus esse restituere. De fuga Beza qui plura scire cupit. *Prefationem legat Iacobi Pellerarij Medici Canomanensis, in libro de Orthographia Gallica lingue, tantoperte ipsi amico, ut in Dialogis istis pricipias partes loquendi ei tribuat.*

Idem Beza quum Laulanna Græcas litteras proferetur, edita inter alia Abrahami Sacrificantis trægædia; nec illud suum.

Amplexor quo quesic & hunc & hanc & illam,
multaq; alia impudicitia & plena, quæ cū graui eius
oppidi Senatu nō rā facile se interpretaturum ac
inmine purgaturum animaduerteret, vñā cum
Candida sua sese rufus subduxit.

V. Beza Geneuam appulsum Caluinus non humauter modo sed & cupide exceptit, iam cum hunc sibi in laboribus socium ac deinde in Pontificatu successorem fore præslagiens: suaque opera atque auctoritate effecit, vt Græca lingua in Lauſannensi Academia professio ipsi demandaretur, ac postea Theologia, quam feminis quibusdam certis diebus explicabat. Dignum scilicet patella operculum. Aclicet Ministri nonnulli, Copus, Raymundus, & Enoch, apostata omnes, tot flagitorum comperto, & adhuc tam moribus quam vestibus lascivienti homini locum dandum esse negarent; Caluinus tamen nulli cedens, perfecit, ut ad Ministerij functionem admitteretur: quem deinceps Beza in omni sermone patrem suum appellauit. Nomeneius interim multis passim scripti traducebatur. Audi quid Heshusius Lutheranus de Beza senserit ac scripserit: quem ait, non adolescentiam mode per illicitos amores, adulteria alia que flagitia turpiter exegisse, sed illa ipsa scriptus quoque & versiculos diuulgasse, atque gloriam inde queſisse. Incredibilem esse monſtri huīus impudentiam, cuius turpis atque impia vitæ per Cynica illa, impura & detestanda Epigrammata toti Gallie innotuerit. Endem tamen siloguentem quis audiat, sanctum aliquem eremitam, aut alterum lobum immo ipso Paulo Apostolo maiorem vivi. Sic illum exilium suum, labores, vite integratatem ac sanctitatem laudare. Hæc de Beza Heshusius: cuius reliquam vitam silentio prætero, ut & id quod in Vireti horis perpetrauit: nec non quomodo post Candida suæ mortem, cum vidua quadam Itali iuuencula iam septuagenarius secundas nuprias contiæxerit. Vnum tantum adhuc indicabo, ut quæ eius studia & mores ad sepulcrum & que fuctuat intelligatur.

Nobilis quidam Aquitanus Anno M.D.C. Ro mareuertens, vñā cum Marocani regis Medico, ac per Geneuanam iter faciens, Beza inuisit. Erat ista tunica crasso filio contexta, & ad latus usque dimisla induitus, cingulo coriaceo, cui grandis præfixa erat fibula, cinctus, barbam gestabat oblongam, canam, & male pexam, promissam cæſatiem, cincinnois in humeros usque propendentibus, petatum latum ac pinguem. Manu tenebat schedules quasdam multalitura induetas, quibus paullo ante Phaleuceos aliquot versus inscriperat, Amatorios an alios, incertum sibi Nobilis ille aiebat. Post acceptam ac redditam salutem, Beza illos ipsos versiculos ostendens, sic, inquit, ego tempus fallo. Tum Nobilis apud se, Hem! Itane sanctus hic vir, iam pædem alterum in Charontis habens cymba senectutem, saam transfigit! Siccine meditationib[us] Theologus occupatur! Constat certe, iam attate de crepitum hunc patriarcham ougis istis abstinerre non potuisse. Fama etiam est, de reditu ad Ecclesiam non semel cum cogitasse. Certe sororiphius ad Episcoporum conuentum. Henrico IV. rege, Rothomagnum venit, ut nescio quid secreti de fratre aperiret. At difficile est, ipso Lutheru teste, ut se fæcet alicuius princeps ac caput opinionem mutet. Nolo hic recensere, quomodo in Colloquio Possiacensi tamquam nouus Apostolus; quomodo item in prælio ad Druydas tamquam alter Zuinglius, se gesserit: in quo tamen prælio calcaribus magis quam gladio vsus est. His scilicet campi illi sunt, in quibus ut ad Angliæ reginam scribit, prima Euangeli semi-nacta sunt.

VII. Beza Maroto succenturiatus, ita in eo labore versatus est, ut Psalmi ab ipso versi ab omnibus magno plausu, etiam à Catholicis excepti sint: ut qui faciles essent & modulis insuper ad instrumentalem, quam vocant. Musican, accommodatis. Quocircus statim ab ipso Beza præstantissimi aliquot Musici, & inter alios Goudemeli quidam nomine, prece ac precio conducti, harmonias non inconcinnas eis addiderunt, summa cum modulorum cum suavitate cum varietate à quo tamen velut aurium lenocinio Catholica Ecclesia semper abhorruit. Edicta ex canticis cantorum, ubi cum dixisset quidam, Sonet vox tua in auribus meis, vox enim tua dulcis, & facies tua decora. Statim à Castro spiritu audiuit dies. Fugedilecte mi, Fuge assidue Caprea hinnuloque ceruorum, in montibus aratum.

VIII. Nouum hoc Psalterium tanto studio erat

iam